

Sazba technických dokumentů

Michael Holuša

michael.holusa@vsb.cz

mrl.cs.vsb.cz/people/holusa/std_course

Základní informace

- Cílem kurzu je seznámit se se sazbou dokumentů pomocí typografického systému LaTeX

Základní informace

- Za co získáte body?

Úkol	Maximum	Minimum
Aktivita na cvičení	30	15
Projekt	70	36

LaTeX

- 70. léta 20. století: Donald E. Knuth vytvořil typografický program TeX
- TeX definuje sadu primitivních příkazů
- LaTeX definuje sadu maker
- Výstupem TeXu je soubor typu DVI, pro získání souboru typu PDF se používá pdfTeX

LaTeX

- vstupní *.tex* soubor může být psán v čemkoliv
- Překlad dokumentu:
`pdflatex soubor`
- Editory:
 - TexMaker, TeXnicCenter, TexWorks
 - Overleaf - <https://www.overleaf.com/>

LaTeX

```
\documentclass[a4paper,12pt]{article}
```

Třída dokumentu

```
\begin{document}
```

```
Toto je text dokumentu.
```

Tělo dokumentu

```
\end{document}
```

- Po překladu vzniknou soubory:
 - *.log protokol o překladu
 - *.aux interní informace (využití u cross referencí)
 - *.pdf (nebo *.dvi pokud přeložíme pomocí `latex`)

LaTeX

- Jak přidat češtinu?

```
\usepackage[utf8]{inputenc}
```

- Jak formátovat text?

```
Toto je text dokumentu.
```

```
Toto je  
text  
dokumentu.
```

```
Toto je \\ text dokumentu.  
Toto je \par text dokumentu.
```

`\\` - nový řádek (lze i `\newline`)
`\par` - nový odstavec (lze i
prázdným řádkem)

Příkazy v LaTeXu

- Příkazy začínají znakem \

`\TeX` `\today`

mohou mít parametr:

`\section{Sekce 1}`

- Speciální znaky

`\v{s}` `\o` `\ss` `\copyright`

`\%` `\#` `_` `\textbackslash`

- Komentáře: řádky zahájené znakem %

Skupiny a prostředí

- Skupiny se uzavírají mezi `{ a }`

Toto je `{\huge velké}` a toto `{\tiny malé}`.

- Prostředí se uzavírají mezi `\begin{ }` a `\end{ }`

`{center}`: zarovnání na střed

`{verbatim}`: vysází text tak jak je

Command	Output
<code>\tiny</code>	Lorem ipsum
<code>\scriptsize</code>	Lorem ipsum
<code>\footnotesize</code>	Lorem ipsum
<code>\small</code>	Lorem ipsum
<code>\normalsize</code>	Lorem ipsum
<code>\large</code>	Lorem ipsum
<code>\Large</code>	Lorem ipsum
<code>\LARGE</code>	Lorem ipsum
<code>\huge</code>	Lorem ipsum
<code>\Huge</code>	Lorem ipsum

Mezery v textu

- Klasická mezera pomocí mezerníku
- Nezlomitelná mezera ~ (na konci řádku po předložkách apod.)
- Delší mezery:

<code>\quad</code>	klasická mezera			
<code>\quad\quad</code>	quad	mezera		
<code>\quad\quad\quad</code>	qqquad	mezera		
<code>\hspace{8mm}</code>	hspace	mezera	s	8mm

Seznamy

- 3 typy seznamů
 - odrážky
 - číslování
 - s nadpisem

Seznamy

- Odrážky

```
\begin{itemize}
```

```
\item tohle je prvni polozka
```

```
\item tohle je druha polozka
```

```
\end{itemize}
```

defaultně je •

pomocí `\item[X]` lze změnit odrážku

Seznamy

- Číslování (1, 2, 3, ...)

```
\begin{enumerate}  
\item položka 1  
\item položka 2  
\end{enumerate}
```

- Číslování (I, II, III, IV,...)

```
\usepackage{enumerate}  
...  
\begin{enumerate}[I]  
\item položka 1  
\item položka 2  
\end{enumerate}
```

Seznamy

- S nadpisem – tučně zvýrazní text v `\item[XXX]`

```
\begin{description}
\item[Praha] je hlavní město Česka
\item[Bratislava] je hlavní město Slovenska
\end{description}
```

Seznamy

- Seznamy lze i vnořovat - vyzkoušejte

- ◇ Mercedes

- i. Lewis Hamilton
 - Velká Británie
 - 7. 1. 1985
 - ii. Valtteri Bottas
 - Finsko
 - 28. 8. 1989

◇ získáte pomocí `\diamond`

- ◇ Ferrari

- i. Sebastian Vettel
 - Německo
 - 3. 7. 1987
 - ii. Charles Leclerc
 - Monako
 - 16. 10. 1997

Písmo

- Kategorie písem:

`\textsf{Serif písmo}`

serif písmo

`\texttt{Typewriter písmo}`

typewriter písmo

`\textbf{Tučné písmo}`

Tučné písmo

`\textit{Kurzíva}`

Kurzíva

`\textsc{Kapitálky}`

KAPITÁLKY

Kapitoly

`\part`

`\chapter` (pro document class report a book)

`\section` (pro article)

`\subsection`

`\subsubsection`

`\paragraph`

`\subparagraph`

Kapitoly

- Možnosti kapitol

```
\section{Nadpis sekce}
```

```
\section*{Nadpis sekce bez číslování}
```

```
\section[Kratší nadpis]{Nadpis sekce, který je delší}
```

- Kratší nadpis se použije v obsahu dokumentu – není vhodné, pokud jsou v obsahu dlouhé názvy na několik řádků

Titulní stránka a obsah

```
\title{Nadpis vašeho článku/knihy}
```

```
\author{Autor 1 \and Autor2}
```

```
\date{únor 2020}
```

```
\maketitle
```

Vyzkoušejte pro třídu `article` a `report`

- Obsah vygenerujete pomocí příkazu `\tableofcontents`
- Pro český nadpis použijte `\usepackage[czech]{babel}`

Křížové odkazy

- V průběhu psaní delšího dokumentu se časem dostaneme k formulacím typu “Jak bylo zmíněno v kapitole 2”. Jak na to?

```
\section{Úvodní kapitola}
```

```
\label{sekce1}
```

```
Toto je text první kapitoly.
```

```
\subsection{Podkapitola}
```

```
\label{subsekce1}
```

```
Toto je text podkapitoly.
```

```
\section{Další kapitola}
```

```
Jak bylo zmíněno v podkapitole \ref{subsekce1}.
```

- Je nutné přeložit 2x!

Hypertextové odkazy

```
\usepackage{hyperref}
```

```
Toto jsou stránky \url{www.vsb.cz}
```

```
Dá se na ně dostat také \href{www.vsb.cz}{zde}
```

Sazba matematiky

- V textu se matematický režim uzavře mezi $\$ \$$, pro samostatné vzorce mezi $\$\$ \$\$$.

Toto je vzorec $\$ c^2 = a^2 + b^2 \$$ v textu.

Toto je vzorec $\$\$ f_x(x) = f(x+1) - f(x) \$\$$ na samostatném řádku.

- Vysázeno speciálním fontem
- Některé matematické příkazy jsou dostupné v balíčku `amsmath`

Sazba matematiky

- Horní a dolní index

$f_x, f_{xx}, e^{2x}, f_{x^2}$

- Matematické symboly a operátory (např.)

$\sum, \lim, \infty, \int, \sqrt{}, \sin,$
 $\cos, \max, \sup, \inf, \partial$

$$\sum_{i=1}^{n-1} w(e_i, e_{i+1}) \quad \lim_{x \rightarrow \infty} x \sin(x) \quad \int_a^b \sqrt{(2x^2 - x)^3} dx$$

Sazba matematiky

- Řecká abeceda

αA	<code>\alpha A</code>	νN	<code>\nu N</code>
βB	<code>\beta B</code>	$\xi \Xi$	<code>\xi \Xi</code>
$\gamma \Gamma$	<code>\gamma \Gamma</code>	$o O$	<code>o O</code>
$\delta \Delta$	<code>\delta \Delta</code>	$\pi \Pi$	<code>\pi \Pi</code>
$\epsilon \varepsilon E$	<code>\epsilon \varepsilon E</code>	$\rho \varrho P$	<code>\rho \varrho P</code>
ζZ	<code>\zeta Z</code>	$\sigma \Sigma$	<code>\sigma \Sigma</code>
ηH	<code>\eta H</code>	τT	<code>\tau T</code>
$\theta \vartheta \Theta$	<code>\theta \vartheta \Theta</code>	$\upsilon \Upsilon$	<code>\upsilon \Upsilon</code>
ιI	<code>\iota I</code>	$\phi \varphi \Phi$	<code>\phi \varphi \Phi</code>
κK	<code>\kappa K</code>	χX	<code>\chi X</code>
$\lambda \Lambda$	<code>\lambda \Lambda</code>	$\psi \Psi$	<code>\psi \Psi</code>
μM	<code>\mu M</code>	$\omega \Omega$	<code>\omega \Omega</code>

Sazba matematiky

- Zlomky

`\frac{čitatelel}{jmenovatelel}`

- Kombinační čísla

`\binom{n}{k}`

$$\binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$$

Sazba matematiky

- Závorky

<code>(x+y)</code>	$(x + y)$
--------------------	-----------

<code>[x+y]</code>	$[x + y]$
--------------------	-----------

<code>\{ x+y \}</code>	$\{x + y\}$
------------------------	-------------

<code>\langle x+y \rangle</code>	$\langle x + y \rangle$
----------------------------------	-------------------------

<code> x+y </code>	$ x + y $
--------------------	-----------

<code>\ x+y\ </code>	$\ x + y\ $
----------------------	-------------

- Velikost závorek

`(\frac{a}{b})`

$\left(\frac{a}{b}\right)$

`\left(\frac{a}{b}\right)`

$\left(\frac{a}{b}\right)$

`(\big(\Big(\bigg(\Bigg(`

$((((($

Sazba matematiky

- **Matice**

```
\begin{matrix}
```

```
1 & 2 & 3 \\
```

```
4 & 5 & 6
```

```
\end{matrix}
```

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{pmatrix}$$

- **Jak přidat závorky?** Místo `matrix` použijte `pmatrix`, `bmatrix`, `vmatrix`, `Bmatrix` **nebo** `Vmatrix`
- Pro obecně velké matice se může hodit: `\ddots`, `\vdots`

Sazba matematiky

- Matematické fonty, mezery

```
\usepackage{amssymb}
```

```
$R\ : \mathrm{R}\ ; \mathcal{R}\quad \mathfrak{R}\quad \mathbb{R}$
```


$R R \mathcal{R} \quad \mathfrak{R} \quad \mathbb{R}$

```
 $\mathbf{v}$ \vec{v}$
```

$\mathbf{v} \quad \vec{v}$

Sazba matematiky

prostředí a `align` pro vysázení více vzorců
použití `&=` zarovná znaky = pod sebe

```
\begin{equation}
\label{pyth}
c^2 = a^2 + b^2
\end{equation}
```

```
\begin{align}
\label{pyth}
c^2 &= a^2 + b^2 \\
\label{sin}
\sin^2(x) + \cos^2(x) &= 1
\end{align}
```

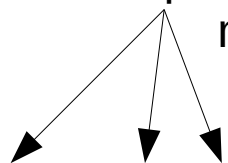
$$\begin{array}{l} c^2 \\ \sin^2(x) + \cos^2(x) \end{array} \begin{array}{l} = \\ = \end{array} \begin{array}{l} a^2 + b^2 \\ 1 \end{array}$$

- Stejně jako u kapitol, pomocí * lze zrušit číslování rovnice

Tabulky

- Prostředí tabular

počet sloupců a jejich zarovnání (**r**ight, **l**eft, **c**enter)
mezi nimi (a na krajích) vertikální linky (nebo nic)

data mezi buňkami jsou rozděleny pomocí &, nový řádek pomocí \\

```
\begin{tabular}{| r || c c |}
```

```
\hline % horizontální linka
```

```
jméno & výška & hmotnost \\
```

```
\cline{1-3} % hor. linka, u které určíte, přes které sloupce má vést (s czech babel je třeba přidat příkaz \catcode\-=12)
```

```
Adam & 180 & 80 \\
```

```
Eva & 170 & 70 \\
```

```
\hline
```

```
\end{tabular}
```

jméno	výška	hmotnost
Adam	180	80
Eva	170	70

Tabulky

- Zalomení textu v buňce (Při použití `r lc` se řádek nezalomí)

`p{šířka sloupce}`

```
\begin{tabular}{c | p{6cm} }  
C & C je programovací... \\  
\hline  
C++ & C++ je multipara... \\  
\end{tabular}
```

C	C je programovací jazyk, který počátkem 70. let 20. století vyvinuli Ken Thompson a Dennis Ritchie pro potřeby operačního systému Unix.
C++	C++ je multiparadigmatický programovací jazyk, který vyvinul Bjarne Stroustrup a další v Bellových laboratořích AT&T rozšířením jazyka C.

Tabulky

- Buňky přes více sloupců

```
\begin{tabular}{|c|c| }
\hline
\multicolumn{2}{|c|}{Hlavní města} \\
\hline\hline
Stát & Hlavní město \\
\hline
Francie & Paříž \\
Německo & Berlín \\
 Rusko & Moskva \\
\hline
\end{tabular}
```

Formát:

```
\multicolumn{přes kolik sloupců}{okraje+zarovnání}{text}
```

Hlavní města	
Stát	Hlavní město
Francie	Paříž
Německo	Berlín
Rusko	Moskva

Tabulky

- Buňky přes více řádků

```
\usepackage{multirow}
```

```
...
```

```
\begin{tabular}{|c|c|}
```

```
\hline
```

```
Stát & Hlavní město \\ \hline\hline
```

```
Francie & Paříž \\ \hline
```

```
\multirow{3}{*}{Jihoafrická republika} & Pretoria \\
```

```
& Kapské město \\
```

```
& Bloemfontein \\ \hline
```

```
Německo & Berlín \\ \hline
```

```
Rusko & Moskva \\ \hline
```

```
\end{tabular}
```

Stát	Hlavní město
Francie	Paříž
Jihoafrická republika	Pretoria
	Kapské město
	Bloemfontein
Německo	Berlín
Rusko	Moskva

Formát:

```
\multirow{přes kolik řádků}{šířka (* pro automatickou)}{text}
```

Tabulky

- Prostředí `table` umožňuje ovlivnit pozici tabulky, přidání popisku a labelu (odkaz v textu je opět pomocí `\ref{tab:moje_tabulka}`)

```
\begin{table}[htb]
% t (top) - umístí tabulku nahoru na stránce
% b (bottom) - umístí tabulku dole na stránce
% h (here) - pokusí se umístit tabulku v místě, kde je vložena v dokumentu
% h! - umístí tabulku v místě, kde je vložena v dokumentu
\centering % umístí tabulku horizontálně doprostřed stránky
\begin{tabular}{|c|c|}
...
\end{tabular}
\caption{Popisek k tabulce}
\label{tab:moje_tabulka}
\end{table}
```

- Jak vygenerovat seznam tabulek: `\listoftables`

Tabulky

- Prostředí **supertabular** použijte místo `tabular`, pokud tabulka zabere více stránek. S použitím `supertabular` je tabulka ukončena a pokračuje na další stránce.

```
\usepackage{supertabular}  
...  
\begin{supertabular}{ |c|c| }  
...  
\end{supertabular}
```

Tabulky

- Jak nastavit barvy v tabulkách?

```
\usepackage[table]{xcolor}
```

```
\arrayrulecolor{blue} % barva ohraničení
```

```
\begin{tabular}{|c|c|}
```

```
\hline
```

```
\rowcolor{yellow} Stát & Hlavní město \\ % barva řádku
```

```
\hline\hline
```

```
Francie & Paříž \\
```

```
\hline
```

```
\rowcolor[HTML]{CCCCCC} Německo & Berlín \\ % barva řádku
```

```
\hline
```

```
\cellcolor[HTML]{AABBCC} Rusko & Moskva \\ % barva buňky
```

```
\hline
```

```
\end{tabular}
```

Stát	Hlavní město
Francie	Paříž
Německo	Berlín
Rusko	Moskva

Tabulky

- Jak otočit tabulku o 90°?

jméno	výška	hmotnost
Adam	180	80
Eva	170	70

```
\usepackage{rotating}
```

```
\begin{sideways}
```

```
\begin{tabular}
```

```
...
```

```
\end{tabular}
```

```
\end{sideways}
```

```
\begin{sidewaystable} % umožní přidat caption
```

```
\begin{tabular}
```

```
...
```

```
\end{tabular}
```

```
\end{sidewaystable}
```

Tabulky

- Jak formátovat desetinná čísla v tabulce?

```
\begin{tabular}{c|c}
Var & Value \\ \hline
$x$ & 1.1234 \\ \hline
$y$ & 12.34 \\ \hline
$z$ & 123.4 \\ \hline
\end{tabular}
```

Var	Value
x	1.1234
y	12.34
z	123.4

Chceme mít desetinné tečky pod sebou:

```
\usepackage{dcolumn}
```

```
...
\begin{tabular}{c|D{,}{.}{3.4} }
Var & \multicolumn {1}{c}{ Value } \\ \hline
$x$ & 1,1234 \\ \hline
$y$ & 12,34 \\ \hline
$z$ & 123,4 \\ \hline
\end{tabular}
```

Var	Value
x	1.1234
y	12.34
z	123.4

D{separátor ve zdrojáku}{separátor v pdf}{počet znaku před.po separátoru}

Obrázky

- Vložení obrázku valve.png do dokumentu (zvládne i vektorovou grafiku, např. svd, pdf – vhodné pro grafy):

```
\usepackage{graphicx}
```

```
...
```

```
\includegraphics{valve.png} % obrázek je ve stejném adresáři jako tex,  
jinak vložit cestu, např. images/valve - funguje i bez přípony
```

- Velikost obrázku lze modifikovat:

```
\includegraphics[scale=0.5]{valve} % polovina původní velikosti
```

```
\includegraphics[width=3cm]{valve} % šířka obrázku 3cm
```

```
\includegraphics[width=0.8\textwidth]{valve} % šířka 80% šířky textu
```

```
\includegraphics[width=3cm, angle=90]{valve} % šířka 3cm a rotace  
obrázku o 90 stupňů
```

Obrázky

- Pozicování, popisky a odkazy na obrázky:

```
\begin{figure}[t]
% možnosti jako u tabulek (h-here, t-top, b-bottom, p-samostatná stránka)
\centering % zarovnání na střed stránky
\includegraphics[width=0.8\textwidth]{valve}
\caption{Popisek k obrázku}
\label{fig1}
\end{figure}
```

Viz Obr.\ref{fig1}.

Obrázky

- Více obrázků v rámci jednoho Figure

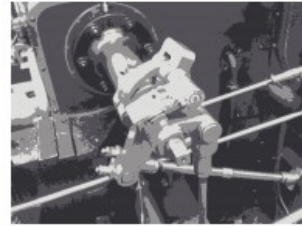
```
\usepackage{subcaption}
...
\begin{figure}[h]
  \centering
  \begin{subfigure}{0.3\textwidth}
    \includegraphics[width=\textwidth]{valve}
    \caption{Originální obrázek}
    \label{fig:orig}
  \end{subfigure}
  \quad % volitelná mezera, může být i nový řádek
  \begin{subfigure}{0.3\textwidth}
    \includegraphics[width=\textwidth]{valve_g}
    \caption{Detekce hran} \label{fig:edge}
  \end{subfigure}
  \quad
  \begin{subfigure}{0.3\textwidth}
    \includegraphics[width=\textwidth]{valve_s}
    \caption{Segmentace} \label{fig:seg}
  \end{subfigure}
  \caption{Příklad podobrázků} \label{fig:animals}
\end{figure}
```


(a) Originální obrázek

(b) Detekce hran

(c) Segmentace

Figure 1: Příklad podobrázků

Obrázky

- Možnosti pro vektorovou grafiku přímo v LaTeXu:
 - TikZ
 - https://www.overleaf.com/learn/latex/TikZ_package
 - <https://en.wikibooks.org/wiki/LaTeX/PGF/TikZ>
 - pgfplots
 - https://www.overleaf.com/learn/latex/pgfplots_package

Sazba algoritmů

- <https://en.wikibooks.org/wiki/LaTeX/Algorithms>
- Existuje několik balíčků pro psaní zdrojových kódů – balíčky obsahují speciální příkazy
- Balíček `algorithm2e`:

Input: array a containing integer values

Output: number of odd values

$i \leftarrow 0$;

$odds \leftarrow 0$;

while $i < \text{len}(a)$ **do**

if $(a[i] \% 2 == 1)$ **then**

$odds \leftarrow odds + 1$;

end

$i \leftarrow i + 1$;

end

$\text{return}(odds)$

```
\usepackage[]{algorithm2e}
```

```
...
```

```
\begin{algorithm}[h]
```

```
\KwIn{array  $a$  containing integer values}
```

```
\KwOut{number of odd values}
```

```
 $i$  \gets 0$;
```

```
 $odds$  \gets 0$;
```

```
\While{ $i < \text{len}(a)$ }
```

```
{
```

```
  \If{(a[i] \% 2 == 1)}
```

```
  {
```

```
     $odds$  \gets  $odds + 1$ $;
```

```
  }
```

```
   $i$  \gets  $i + 1$ $;
```

```
}
```

```
\return$(odds)$
```

```
\end{algorithm}
```

Sazba algoritmů

- <https://en.wikibooks.org/wiki/LaTeX/Algorithms>
- Balíček `algorithm2e` (úprava vzhledu)

Algorithm 1: Pseudokód

```
a = 3;  
if a > 0 then  
  | print("positive");  
else if a < 0 then  
  | print("negative");  
else  
  | print("zero");
```

```
\usepackage[ruled,vlined]{algorithm2e}  
...  
\begin{algorithm}[h]  
$a = 3$\;  
\uIf{$a > 0$} {  
  print("positive")\;  
}  
\uElseIf{$a < 0$} {  
  print("negative")\;  
}  
\Else {  
  print("zero")\;  
}  
\caption{Pseudokód}  
\end{algorithm}
```

Sazba algoritmů

- <https://en.wikibooks.org/wiki/LaTeX/Algorithms>
- Pro ukázkou: balíček `algorithmicx`

```
a = [1, 2, 3, 4, 5];  
i ← 0;  
odds ← 0;  
while i < len(a) do  
  if (a[i] % 2 == 1) then  
    odds ← odds + 1;  
  end if  
  i ← i + 1;  
end while
```

```
\usepackage{algpseudocode}  
...  
\begin{algorithmic}  
\State $a = [1,2,3,4,5]$;  
\State $i \gets 0$;  
\State $odds \gets 0$;  
\While {$i < len(a)$}  
\If {$(a[i] \% 2 == 1)$}  
  \State $odds \gets odds + 1$;  
\EndIf  
\State $i \gets i + 1$;  
\EndWhile  
\end{algorithmic}
```

Sazba zdrojových kódů

- https://www.overleaf.com/learn/latex/code_listing
- Balíček `listings`
 - Vypíše do dokumentu zdrojový kód, dle specifikace jazyka také zvýrazní klíčová slova (bez specifikace funguje bez zvýraznění)

```
\begin{lstlisting}[language=C]  
#include <stdio.h>  
  
int main() {  
    //nějaký kód – zachovává mezery a  
    odsazení tak, jak je zde  
    return 0;  
}  
\end{lstlisting}
```

```
#include <stdio.h>  
  
int main() {  
    int a;  
    printf("Zadej cislo: ");  
    scanf("%d", &a);  
    if( a > 0 ) {  
        printf("Cislo %d je kladne.\n", a);  
    }  
    else {  
        printf("Cislo neni kladne.\n");  
    }  
  
    return 0;  
}
```

Sazba zdrojových kódů

- Balíček listings
 - Vzhled kódu si lze nastavit

```
\lstdefinestyle{mystyle}{  
  commentstyle=\color{green},  
  keywordstyle=\color{blue},  
  numberstyle=\tiny\color{gray},  
  stringstyle=\color{purple},  
  basicstyle=\ttfamily\footnotesize,  
  numbers=left,  
  showspaces=false,  
  showstringspaces=false,  
  tabsize=2  
}
```

```
\lstset{style=mystyle}
```

```
1  #include <stdio.h>  
2  
3  int main() {  
4      int a; // komentar  
5      printf("Zadej cislo: ");  
6      scanf("%d", &a);  
7      if( a > 0 ) {  
8          printf("Cislo %d je kladne.\n", a);  
9      }  
10     else {  
11         printf("Cislo neni kladne.\n");  
12     }  
13  
14     return 0;  
15 }
```

Sazba zdrojových kódů

- Balíček `listings`
 - Kód lze načíst přímo ze zdrojového kódu
 - Např. soubor `hello_world.c` (ve stejném adresáři jako `tex`)

```
\lstinputlisting[language=C]{hello_world.c}
```


Seznam literatury

- V odborných textech se často vyskytují citace z jiných zdrojů, na konci dokumentu následuje seznam literatury
- Princip je podobný jako při odkazech na obrázky nebo tabulky: každému záznamu v seznamu literatury přiřadíme label, který odcitujeme v textu.
- Představíme si více způsobů tvorby literatury v Latexu

Nadpis

Nějaký text, ve kterém citujeme knihy [1] a [2].

References

[1] A. Einstein: *Relativity: the Special and General Theory*. 1920.

[2] S. Hawking: *My Brief History*. 2013.

Seznam literatury

- Seznam literatury ručně přímo do zdrojového kódu

```
\Section*{Nadpis}
```

Nějaký text, ve kterém citujeme knihy `\cite{ein}` a `\cite{haw}`.

maximální počet záznamů


```
\begin{thebibliography}{99}
```

```
\bibitem{ein}
```

A. Einstein: `\emph{Relativity: the Special and General Theory}`. 1920.

```
\bibitem{haw}
```

S. Hawking: `\emph{My Brief History}`. 2013.

```
\end{thebibliography}
```

Seznam literatury

- Seznam literatury ručně přímo do zdrojového kódu
 - Místo číslíc lze citovat pomocí zkratk

```
\Section*{Nadpis}
Nějaký text, ve kterém citujeme
knihy \cite{ein} a \cite{haw}.
```

```
\begin{thebibliography}{99}
\bibitem[Ein1920]{ein}
A. Einstein: \emph{Relativity: the
Special and General Theory}. 1920.
```

```
\bibitem[Haw2013]{haw}
S. Hawking: \emph{My Brief History}.
2013.
\end{thebibliography}
```

Nadpis

Nějaký text, ve kterém citujeme knihy [Ein1920] a [Haw2013].

References

[Ein1920] A. Einstein: *Relativity: the Special and General Theory*. 1920.

[Haw2013] S. Hawking: *My Brief History*. 2013.

Seznam literatury

- Seznam literatury automaticky ze zdrojů v externím souboru
 - Výhody:
 - Soubor .bib může obsahovat mnoho záznamů literatury, v dokumentu se ale v seznamu literatury zobrazí jen ty, které jsou skutečně citované v textu
 - Seznam literatury se automaticky seřadí podle zvoleného stylu
 - Mějme externí soubor s příponou .bib (např. **MyRefs.bib**), který obsahuje seznam zdrojů ve speciálním formátu (tento formát je dostupný pro většinu publikací na internetu) a máme soubor **MySource.tex** s kódem v Latexu

Seznam literatury

- Seznam literatury automaticky pomocí biblatex

https://www.overleaf.com/learn/latex/Bibliography_management_with_biblatex

MyRefs.bib:

```
@book{ein,  
author = {Albert Einstein},  
title = {Relativity: the Special and  
General Theory},  
Year = {1920} }
```

```
@book{haw,  
author = {Stephen Hawking},  
title = {My Brief History},  
Year = {2013} }
```

https://www.overleaf.com/learn/latex/biblatex_bibliography_styles

MySource.tex

```
\usepackage[style=numeric]{biblatex}  
\addbibresource{MyRefs.bib}  
...  
\Section*{Nadpis}  
Nějaký text, ve kterém citujeme  
knihy \cite{ein} a \cite{haw}.  
...  
\printbibliography
```

Dále je nutné přeložit tex soubor, spustit program biber (na příkazovém řádku):

biber MySource (vytvoří se soubor MySource.bbl)

a pak znovu přeložit tex soubor

Seznam literatury

- Seznam literatury automaticky pomocí bibtex

https://www.overleaf.com/learn/latex/Bibliography_management_with_bibtex

MyRefs.bib:

```
@book{ein,  
author = {Albert Einstein},  
title = {Relativity: the Special and  
General Theory},  
Year = {1920} }
```

```
@book{haw,  
author = {Stephen Hawking},  
title = {My Brief History},  
Year = {2013} }
```

MySource.tex

```
\Section*{Nadpis}  
Nějaký text, ve kterém citujeme  
knihy \cite{ein} a \cite{haw}.  
  
\bibliographystyle{plain}  
\bibliography{MyRefs}
```


https://www.overleaf.com/learn/latex/Bibtex_bibliography_styles

Dále je nutné přeložit tex soubor, spustit program bibtex (na příkazovém řádku):

bibtex **MySource** (vytvoří se soubor MySource.bbl)

a pak znovu přeložit tex soubor